

MINISTERSTVO OBRANY

Sekcia modernizácie

Č.: SEMOD-85-15/2021

Bratislava 16. september 2021

Výtlačok číslo: jediný

Počet listov: 7

Schvaľujem:

plk. Ing. Štefan ČAHOJ

riaditeľ odboru rozvoja spôsobilosti a prevádzky KIS

Sekcie modernizácii

ŠTÚDIA USKUTOČNITEĽNOSTI
obstaranie desktopových licencií Microsoft

Spresnenie otázok ÚHP k hodnoteniu projektu

16.9.2021

1. Prehodnotiť výber preferovanej alternatívy (úspora podľa štúdie uskutočniteľnosti 4,3 mil. eur).

Výber alternatívy zodpovedá interným potrebám rezortu MO SR a je výsledkom dohody všetkých zúčastnených zložiek, súladu s internou legislatívou, akceptáciou odporúčaní garantov kybernetickej bezpečnosti a v neposlednej rade aj výslednou akceptáciou požadovanej alternatívy MIRRI SR zo dňa 10.8.2021, ako odborným garantom pre túto oblasť.

Vzhľadom k tomu, že MO SR neprevádzkuje verejnú sieť, ale prevádzkuje uzavreté bezpečnostné domény, nie je možný nákup iných alternatívnych, opensource-ových alebo freeware-ových produktov na zabezpečenie chodu bezpečnostných domén v rezorte Ministerstva obrany SR. Všetky možné alternatívy boli odkomunikované aj s MIRRI SR, ktorý nám vydal aj súhlasné stanovisko s nami preferovanou alternatívou. V prílohe 1 je stanovisko MIRRI SR.

Typ licencií a samotný variant bol predstavený MIRRI SR a schválený zástupcami MIRRI SR. Rezort MO SR nevidí dôvod opätovne vysvetľovať potrebu obstarania licencií Microsoft Enterprise Desktop (ktorý sa skladá Windows Enterprise per Device; Office Professional Plus; Enterprise CAL per device). MO SR, MIRRI SR a spoločnosť Microsoft zvolili najvhodnejší model licencovania pre rezort MO SR.

Alternatívou 3 by sme kupovali licencie Microsoft Office 2019, ktoré by sme museli degradovať na Microsoft Office 2016. Požiadavka prevádzkovateľa a informačnej bezpečnosti je používať aktuálne otestované licencie akýchkoľvek softwareových riešení v sieti.

2. Pred vyhlásením verejného obstarávania vyhodnotiť možnosti na zníženie nákladov optimalizáciou preferovanej alternatívy (celkový potenciál do 11,6 mil. eur za 3):

• Prehodnotením využiteľnosti licencií Microsoft 365

Tak ako je napísané v bode 1, využitie licencií Microsoft 365 (akýkoľvek variant) nie je vhodný pre rezort MO SR z dôvodu zabezpečenia kybernetickej bezpečnosti, čo akceptovalo aj MIRRI.

Akýkoľvek typ licencií M365 je pre rezort MO SR nepoužiteľný a to z dôvodu, že prevádzkujeme uzavretú doménu (nie verejnú doménu). V prípade M365 E3 a E5 by sa musela koncová pracovná stanica autentifikovať raz za 28 dní na Microsoft Cloude, čo je pre nás z hľadiska kybernetickej bezpečnosti neakceptovateľné.

• Znížením počtu licencií o 1 485 ks pre MO SR. Alternatívne doplniť do štúdie overiteľné dôvody navýšenia počtu licencií MO SR v jednotlivých rokoch

Počet licencií je stanovený presne na zabezpečenie potrieb rezortu MO SR. Mantra o znížení licencií o 1485 ks je neakceptovateľná. Dôvodom je nemožnosť inštalácie 8515 licencií na koncové stanice kupované po roku 2017 (máme k dispozícii len jesenný update 2017 – build 1709) z dôvodu chýbajúcich ovládačov a hlavne nárastom požiadaviek na inštaláciu

a doplnenie nových koncových zariadení pre zabezpečenie potrieb MO SR (v roku 2020 nákup 2501ks počítačov a v roku 2021 zatiaľ nákup 72ks notebookov). Momentálne má rezort MO SR pracovné stanice, ktoré nie sú nainštalované a nie sú zaradené do bezpečnostnej domény MIL.SK a beží na tieto koncové zariadenia záruka.

V súčasnosti evidujeme cez 700 požiadaviek na inštalácie nových pracovných staníc, viac ako 500 pracovných staníc nie je distribuovaná užívateľom (na tieto ešte nie sú požiadavky na inštaláciu), do konca roku 2021 je v pláne obstaráť do 200 koncových pracovných staníc (počítače, notebooky).

Vychádzame z reálnych čísiel používaných počítačov; počítačov, ktoré sú u používateľov a majú zadefinovanú požiadavku na inštaláciu; počítačov, ktoré máme na sklade, alebo plánujeme obstaráť v roku 2021.

- **Aktualizáciou požiadavky na nákup 2 tis. licencií ÚVN Ružomberok (načasovanie a počet).**

Nákup licencií pre ÚVN je načasovaný presne a správne a je viazaný na prebiehajúce modernizačné projekty.

Licencie pre ÚVN bude rezort MO SR obstarávať samostatnou prihláškou budúci rok na počet pracovných staníc, ktoré budú predmetom obstarávania. Licencie budú obstarávané v predstihu tak, aby v čase migrácie pracovných staníc do domény MIL.SK prevádzkovateľovi ZaSKIS Trenčín nevznikli komplikácie so zaradením pracovných staníc do bezpečnostnej domény MIL.SK (predpoklad apríl 2022).

ÚVN budeme realizovať až v roku 2022 a aj počet koncových pracovných staníc a tým aj počet licencií pre ÚVN bude spresnený v roku 2022. Úspora bude len pre tento rok, licencie sa budú musieť nakúpiť v roku 2022 (predpokladám, že za vyššiu sumu, ako sa ide obstarávať teraz, lebo spoločnosť Microsoft ma ohlásené zdražovanie licenčných poplatkov za Office balíky asi o 20%). V konečnom dôsledku sa financie nebudú šetriť, akurát sa presunie nákup do roku 2022.

3. Prispôbiť počty licencií v jednotlivých rokoch podľa pripravenosti organizácií migrovať na nové verzie a kapacitných možností na aktualizáciu zariadení.

Počty licencií odrážajú potreby MO SR. Prevádzku IS, ktoré sú prevádzkované v rezorte MO SR a OS SR, je zabezpečovaná centrálnou prostredníctvom prevádzkovateľa Základne stacionárnych KIS Trenčín (ZaSKIS). Migrácia na nové verzie prebieha centrálnou a realizuje ju ZaSKIS.

Upravená ekonomická analýza na roku 2021 - 2026

štúdie uskutočniteľnosti obstaranie desktopových licencií Microsoft

Variant 1

Desktop Enterprise s Client Access License per device – Enterprise Agreement (EA)	Jednotková cena s DPH na 3 roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Počet licencií		nákup	nákup		SA	SA	SA
		11.500	2.000		11.500	13.500	13.500
EA 13.500 licencií na 3 roky [€ s DPH] roky 2021 a 2022	1.652,40 €	19.002.600,00 €	3.304.800,00 €				
SA na 13.500 licencií od roku 2024	356,40 €				4.098.600,00 €	4.811.400,00 €	4.811.400,00 €
za jednotlivé roky:		19.002.600,00 €	3.304.800,00 €	- €	4.098.600,00 €	4.811.400,00 €	4.811.400,00 €
Spolu za roky 2021 – 2026		36.028.800,00 €					

4. Obstaráť licencie prostredníctvom otvorenej súťaže, s využitím Dynamického nákupného systému MIRRI SR.

Počas rokovaní s MIRRI pri akceptácii preferovanej alternatívy, prebiehali aj rokovania so spoločnosťou Microsoft. Cena za požadované desktopové licencie EA, ktorú spoločnosť Microsoft ponúkla MIRRI pri centrálnom nákupe pre všetky štátne organizácie a zároveň cena ktorú by nám ponúkla spoločnosť Microsoft na priamo (ak by to ich pravidlá umožňovali), ako aj cenová ponuka od partnera Microsoft alebo dodávateľa (uzatvorená zmluva o budúcich zmluvách) sú rovnaké (Government cena je stanovená a rovnaká pre celú Európu).

V prípade, že nejaký partner, respektíve uchádzač ponúkol nižšiu cenu, porušil by obchodné podmienky so spoločnosťou Microsoft.

MO SR v minulosti už raz pristúpilo na centrálné riešenie licencovania produktov Microsoft a následky tohto rozhodnutia aktuálne riešime. Naším cieľom je čo najrýchlejšie zabezpečiť plnenie licenčných podmienok a začať poskytovať plnohodnotné služby IKT a to dokážeme dosiahnuť v najkratšom čase práve cez uzatvorenú zmluvu o budúcich zmluvách, pričom je tento spôsob aj rovnako ekonomicky efektívny ako iné možnosti.

MO SR si vyžiadalo od spoločnosti Microsoft aktualizovaný cenník aj z dôvodu, že najbližšie tri mesiace budeme mať ako rezort MO SR garantované (predpoklad je, že v októbri 2021 bude spoločnosť Microsoft zdražovať balík MS Office o 20%). Garantované ceny budú poskytnuté ÚHP na porovnanie cien.

Pri garantovaných cenách spoločnosťou Microsoft si cez našu rámcovú zmluvu a prihláškou na EA, ktorý uzatvorilo MIRRI SR, vyjednáme nákup za najnižšiu možnú cenu na trhu.

5. Počas trvania novej zmluvy, pred vyhlásením ďalšieho obstarávania, sa zapojiť do pilotného projektu na overenie využitia open source softvéru (OSS), ktorý realizuje MIRRI SR

Z dôvodu zachovania zásad kybernetickej bezpečnosti, dodržania súladu s internou legislatívou (najmä s riadiacim dokumentom OS SR pre rozvoj KIS „Technologická platforma komunikačných a informačných systémov rezortu MO SR“ č.:VSE1-D-98/2018) nie je možné využitie Open Source Software (OSS). Pri takýchto návrhoch sa zabúda na vyčíslenie nákladov na prevádzku OSS, na vytvorenie – vyškolenie – a najmä udržanie tímu špecialistov, ktorí by boli schopní zabezpečiť prevádzku OSS. Tu by som ešte upriamil pozornosť na to, že KIS MO SR nespadá do riešenia problematiky informačných systémov verejnej správy (ISVS) spadajúci pod informatizáciu s ohľadom na špecifiká informačných systémov rezortu ministerstva obrany, ktoré sú prevádzkované v prostredí OS SR.

Vzhľadom na tieto skutočnosti má rezort ministerstva obrany uplatnenú a akceptovanú výnimku zo zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde v čl. 1 § 1 ods. 2 je uvedené, že „zákon sa nevzťahuje na informačné systémy verejnej správy, ktoré sa týkajú zabezpečenia obrany Slovenskej republiky, bezpečnosti Slovenskej republiky, ochrany utajovaných skutočností a citlivých informácií“.

6. V samostatnej štúdii uskutočniteľnosti zanalyzovať náklady na využitie licencií pre ďalšie obdobie (4-6 rokov) a prehodnotiť riziko nedostatočného využitia Software Assurance.

Nerozumieme odkiaľ je toto tvrdenie a hlavne čím je podložené. MO SR plne využíva možnosti a benefity, ktoré ponúka SA. Na základe internej legislatívy a odporúčaní garantov kybernetickej bezpečnosti migruje MO SR po úspešných testoch v testovacom prostredí vždy na najvyššiu aktuálnu stabilnú verziu u všetkých OS a aplikáciách, ktoré sú prevádzkované v rezorte MO SR.

Servisné požiadavky, v tomto prípade Software Assurance (SA) budú zadefinované v samostatných vykonávacích zmluvách.

oddelenie pre správu licencií a
centralizované obstarávanie IT
komodit
Štefánikova 15
811 05 Bratislava

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Kutuzovova 8
Bratislava-Nové Mesto

Váš list číslo/zo dňa
/

Naše číslo
012492/2021/oSLOI
TK-2

Vybavuje/referent
/ Ing. Lýdia Véghová

Bratislava
10. 08. 2021

Vec

Žiadosť o schválenie postupu obstarania desktopových licencií Microsoft - odpoveď

Na základe Vašej žiadosti o schválenie postupu obstarania desktopových licencií Microsoft č. SEMOD-85-13/2021 zo dňa 09.08.2021 Vám zasielame súhlasné stanovisko s postupom obstarania licencií Microsoft v zmysle nasledovného:

- Nákup licencií pre 12 000 zariadení v rámci rezortu Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej „MO SR“) – balíček Desktop Enterprise – bude realizovaný v licenčnom programe Enterprise (3-ročná prihláška). Upozorňujeme, že podmienkou schválenia je aktívne využitie krytia Software Assurance tj nasadenie najnovších verzií softwarových aplikácií s najnovším operačným systémom, ktoré bolo požadované aj z pohľadu zabezpečenia informačnej bezpečnosti IS MIL.
- V rámci programu Enterprise budú v najbližšej dobe uzatvorené rámcové zmluvy medzi Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informácie Slovenskej republiky (ďalej „MIRRI SR“) a Microsoft Ireland Operations Ltd. (zmluva Microsoft Business and Services, zmluva Enterprise), ktoré odporúčame pre uzatvorenie prihlášky Enterprise pre MO SR.
- Obstaranie odporúčame realizovať prostredníctvom centrálneho dynamického nákupného systému zriadeného MIRRI SR

Toto stanovisko zároveň slúži ako podklad pre proces rozpočtovania v zmysle čl. 5 a 6 Metodického usmernenia Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR č. 009389/2021/oPOHIT zo dňa 31. marca 2021 na rozpočtovanie nákupu IT v rámci medzirezortného programu OEK Informačné technológie financované

Telefón

02/2092 8532

E-mail

Lydia.Veghova@mimr.gov.sk

Internet

<http://www.mimr.gov.sk>

IČO

50349287

zo štátneho rozpočtu v znení dodatku č.1 zo dňa 17.mája 2021 – limit rozpočtových prostriedkov alokovaných centrálne pre kapitolu Ministerstva obrany SR pre rok 2021 je **1 415 872,04 EUR**. Výdavky presahujúce tento limit je správca kapitoly povinný zabezpečiť v rámci záväzných ukazovateľov schválených na rok 2021 pre kapitolu Ministerstva obrany SR zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021.

V zmysle platných postupov realizácia Vašej požiadavky podlieha hodnoteniu Útvaru hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR. Dovoľujeme si vás požiadať, aby ste nás informovali o zaslaní podkladov na hodnotenie (podklady pre Útvar hodnoty za peniaze prosíme zasielať kópiu na e-mail licencie@mirri.gov.sk).

S pozdravom

Ing. Mgr Andrej Kramár (SITVS)
poverený vykonávaním funkcie
vedúceho zamestnanca – generálneho
riaditeľa sekcie
(podpísané elektronicky podľa zákona č. 272/2016 Z.z.
v znení neskorších predpisov)

Telefón	E-mail	Internet	IČO
02/2092 8532	Lydia.Veghova@mimi.gov.sk	http://www.vicepremier.gov.sk	50349287